

træder som bagmænd i relation til mange unge lovovertræderes kriminelle virksomhed. Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, jf. Folketingstidende 1981-82, tillæg A, sp. 4528, fremgår, at man – bl.a. på baggrund af høringsvarene – ikke fandt grundlag for at fremsætte forslag om en sådan tilsvarende nedsettelse af strafferammen for groft hæleri.

Spørgsmålet om ændring af straffebestemmelsen i straffelovens § 286 har ligeledes været behandlet i Straffelovrådets betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse. Straffelovrådet konkluderede, at der ikke burde stilles forslag om en ændring af strafferammerne i § 286, stk. 2 og 3.

Efter flertallets forslag vil den skærpede strafferamme på fængsel indtil 6 år ikke kun gælde i forhold til de grove former for hæleri, der i dag er omfattet af en 6 års strafferamme (§ 191 a og § 286, stk. 3), men også i forhold til grove former for hæleri, der ligger inden for det nykriminaliserede område, f.eks. hæleri med hensyn til udbytte fra menneskesmugling, ulovlig våbenhandel mv. Det forudsættes dog herved, at straffe i området mellem 4 og 6 år i almindelighed kun kan komme på tale i forhold til hæleriforbrydelser, der i dag er omfattet af et strafmaksimum på 6 år i § 191 a og § 286, stk. 3.

Et *mindretal* i udvalget (7 medlemmer) finder, at strafmaksimum skal være fængsel i 4 år. Dette mindretal anfører, at fængsel i 4 år er det gennemgående maksimum i nyere straffebestemmelser vedrørende ikke personfarlig kriminalitet.

Et andet *mindretal* i udvalget (1 medlem) finder ligeledes, at det almindelige strafmaksimum skal være fængsel i 4 år, men at der for så vidt angår narkotikahæleri ikke er påvist særlige grunde til at nedsætte det gældende strafmaksimum på fængsel i 6 år.

Udvalget har herudover overvejet, om der i relation til strafudmålingen i de konkrete sager skal gælde et yderligere maksimum, der relaterer sig til den aktuelle førforbrydelses maksimum.

Et *flertal* i udvalget (17 medlemmer) finder, at hæleri skal bedømmes som en selvstændig forbrydelse med et strafmaksimum, der fastsættes efter vurderingen af strafværdigheden af de alvorligste hælerier. Dette flertal lægger vægt på, at ved udmåling af konkrete straffe inden for den fastsatte strafferamme for hæleri vil førforbrydelsens art og gerningsmandens kendskab hertil ofte få væsentlig betydning.

Flertallet finder det således ikke hensigtsmæssigt, at førforbrydelsens strafmaksimum ubetinget skal gælde som strafmaksimum for hæleriet. I de tilfælde, hvor hæleren ikke er bekendt med, hvilken førforbry-

delse udbyttet stammer fra, må straffen for hæleriforholdet fastsættes mere frigjort fra førforbrydelsen.

Hælerens forsæt, det vil her sige hans antagelse af, hvilken type kriminalitet udbyttet kan hidrøre fra, vil i denne sammenhæng være af væsentlig betydning ved vurderingen af strafværdigheden af hans handlinger og dermed straffens størrelse.

Et *mindretal* i udvalget (2 medlemmer) finder, at førforbrydelsen bør identificeres tilstrækkeligt til, at strafferammen kendes. Er der flere aktuelle muligheder, må den laveste strafferamme finde anvendelse. Kravet til en konkretisering vil således være mindre end det, der gælder i dag, idet der alene skal konkretiseres nok til, at den rigtige strafferamme findes. Ved flere sandsynlige muligheder skal den laveste strafferamme anvendes.

Om udvalgets nærmere overvejelser henvises i øvrigt til betænkningen s. 95-100.

2.4. Justitsministeriets overvejelser

2.4.1. Udvalgets forslag

Justitsministeriet kan af de grunde, som Brydensholt-udvalget har anført, tiltræde, at der indføres en generel hæleribestemmelse i straffeloven, jf. pkt. 2.2. ovenfor.

Justitsministeriet kan endvidere tiltræde udvalgets overvejelser med hensyn til udformningen af en sådan generel hæleribestemmelse, herunder anvendelsen af begrebet »udbytte« som det, der er genstand for hæleri, jf. pkt. 2.3. ovenfor. I de tilfælde, hvor der ikke har været enighed i udvalget, kan Justitsministeriet tiltræde udvalgsflertallets forslag. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Justitsministeriet er således enig med udvalget i, at der ikke er anledning til at stille forslag om en generel bestemmelse om kriminalisering af alle former for efterfølgende medvirken. Justitsministeriet kan tiltræde, at der ikke uden for det område, der vedrører dispositioner over udbytte, er andre situationer, end de der er reguleret i dag, hvor der er et særligt behov for regler om efterfølgende medvirken.

Under hensyn til den udvidelse af det objektive gerningsindhold, der foreslås gennemført ved dette lovforslag, bør der efter Justitsministeriets opfattelse ikke samtidig ske en udvidelse af det subjektive tilregnelsskrav. Lovforslaget er derfor udformet i overensstemmelse med udvalgsflertallets forslag, hvorefter groft uagtsomt hæleri ikke på nuværende tidspunkt generelt bør kriminaliseres.

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at hæleribegrebet i loven bør afgrænses således, at det ikke om-